Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0585

(prof. mr. drs. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. drs. D.J. Olthoff, secretaris)

Datum uitspraak	25 juli 2023
Klacht van	De consument
Tegen	AEGON Levensverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de pensioenuitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Bindend advies. Pensioenverevening.
De consument is deelnemer in het pensioenfonds van zijn werkgever. In verband met de scheiding van de consument en zijn ex-partner ontvangt de pensioenuitvoerder in 2007 daarover bericht onder meer in de vorm van het echtscheidingsconvenant, de mededeling scheiding in verband met pensioen en de kopie huwelijksakte met bijschrijving van datum echtscheiding. Daaruit blijkt op welke wijze de consument en zijn ex-partner de ouderdoms-pensioenaanspraken van de consument wensen te verevenen.

De pensioenuitvoerder is vanaf 2020 overgegaan tot verstrekking van pensioenoverzichten waarop de verevende bedragen staan vermeld, maar in het geval van de consument worden zowel in 2020 als in 2021 verkeerde bedragen genoemd, waarbij een groot deel van het pensioen nog niet is verevend. De consument meent dat de pensioenuitvoerder gebonden is aan deze UPO's, omdat geen sprake is van een kenbare fout. De commissie oordeelt dat de klacht niet kan slagen, omdat de ex-echtgenote op basis van de onjuiste UPO's van 2020 en 2021 een dermate laag jaarlijks pensioen zou ontvangen, dat de consument moest en kon weten dat dit volstrekt niet in lijn was met de inhoud van de door de consument en zijn ex-echtgenote zelf verstrekte documenten. De commissie verklaart de klacht ongegrond en de vordering van de consument wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid gestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de pensioenuitvoerder.

Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 24 mei 2023. Op de hoorzitting was de consument aanwezig, samen met zijn echtgenote. Namens de pensioenuitvoerder was aanwezig mr. [naam], jurist bij de pensioenuitvoerder.

1.2 De consument en de pensioenuitvoerder hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument is deelnemer in het pensioenfonds van zijn werkgever, waarvan de uitvoering is ondergebracht bij de pensioenuitvoerder. In het toepasselijke Pensioenreglement is, in artikel 7 a, bepaald dat in geval van scheiding de ex-partner van een deelnemer recht heeft op uitbetaling van een deel (50%) van het aan de deelnemer toekomende ouderdomspensioen, tenzij de partners rechtsgeldig verevening van pensioen bij scheiding hebben uitgesloten.

2.2 De consument is op 27 september 1991 gehuwd en in 2005 gescheiden. Namens de consument (en zijn ex-echtgenote) is de pensioenuitvoerder hierover per brief van 12 maart 2007 geïnformeerd. Als bijlagen bij de brief zijn een kopie van het echtscheidingsconvenant, de mededeling scheiding in verband met pensioen en de kopie huwelijksakte met bijschrijving datum echtscheiding toegezonden.

2.3 In het echtscheidingsconvenant hebben de consument en zijn ex-partner laten vastleggen dat voor verevening van het pensioen in aanmerking komen de ouderdomspensioenaanspraken die zijn opgebouwd gedurende de periode gelegen tussen 1 januari 1994 en de datum van inschrijving van de echtscheiding in de registers van de burgerlijke stand.

Met een brief van 24 september 2007, gericht aan de consument, heeft de pensioenuitvoerder het verzoek tot verevening (over de periode 1 januari1994 tot 30 mei 2005, [polisnummer] bevestigd. In deze brief is onder meer het volgende te lezen:

"*Het ouderdomspensioen gaat in op 1 september 2022 bij in leven zijn van u. Het te verevenen ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd, bedraagt € 21.374,04 (bruto) per jaar. Hiervan komt 50%, € 10.687,02 (bruto) per jaar, aan uw ex-partner toe.*

2.4 Tijdens het huwelijk is naast ouderdomspensioen tevens tijdelijk ouderdomspensioen opgebouwd. Het tijdelijk ouderdomspensioen gaat in op 1 september 2022 en eindigt op 28 augustus 2031 bij in leven zijn van u. Het te verevenen tijdelijk ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd bedraagt € 829,96 (bruto) per jaar. Hiervan komt 50%, € 414,98 (bruto) per jaar, aan uw ex-partner toe.
(…)

Tevens is er onder dit polisnummer een kapitaalpensioen verzekerd. Het kapitaal-pensioen gaat in op 1 september 2022 bij in leven zijn van u. Het te verevenen kapitaal, bedraagt € 100.077,59 bruto. Hiervan komt 50%, € 50.038,80 bruto, toe aan uw ex-partner.

Op de pensioendatum wordt voor dit opgebouwde kapitaal pensioen aangekocht. Hierover ontvangen u en uw ex-partner, omstreeks de pensioendatum, bericht. Aan de opgegeven waarde van het kapitaal kunnen u en uw ex-partner geen rechten ontlenen.

Uw ex-partner ontvangt een kopie van deze brief, zonder uw adres."

2.5 De pensioenuitvoerder heeft vanaf 2010 aan de consument jaarlijks een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) gezonden. Tevens had de consument toegang tot de actuele stand van zijn pensioen via de website van de pensioenuitvoerder. Op de jaarlijkse pensioenoverzichten wordt vermeld dat bij de daarop vermelde bedragen geen rekening is gehouden met een eventuele scheiding.

2.6 Na 2019 is de pensioenuitvoerder overgegaan tot verstrekking van pensioen-overzichten waarop wel de rechten van een eventuele ex-partner worden verwerkt. Op 1 augustus 2022 heeft de pensioenuitvoerder per e-mail aan de consument laten weten dat bij die verwerking (in 2020 en 2021) abusievelijk een (groot) deel van zijn pensioen niet is meegenomen. De pensioenuitvoerder heeft, zo schrijft hij, wel de rechten voor het tijdelijke ouderdomspensioen voor de ex-partner vermeld, maar niet de rechten voor het levenslange ouderdomspensioen.

De klacht en vordering

2.7 De consument verwijt de pensioenuitvoerder te handelen in strijd met zijn zorgplicht jegens de consument. Volgens de consument is hij daardoor op een te laat moment geconfronteerd met een veel lager ouderdomspensioen dan hij op grond van de informatie van de pensioenuitvoerder mocht verwachten en lijdt hij dientengevolge schade. De consument stelt dat de pensioenuitvoerder gebonden is aan de opgaven van 2020 en 2021 en hij beroept zich daarbij op gerechtvaardigd vertrouwen.

De consument vordert van de pensioenuitvoerder betaling van een bedrag van € 298.512,00. Uitgangspunt voor deze berekening is een door de consument begroot tekort aan pensioen van € 12.438,00 op jaarbasis, uitgaande van een te behalen leeftijd van minstens 80 jaar.

Het verweer

2.8 De pensioenuitvoerder heeft onder meer de volgende verweren gevoerd.

2.9 Ten onrechte voert de consument aan dat hij pas in 2022 op de hoogte kon zijn van de gevolgen van de verevening van pensioenbedragen en hij dus niet eerder wist of kon weten om welke bedragen het ging. Dit argument treft geen doel nu de consument al in 2003, dus voor de scheiding, een overzicht ontving van de pensioenuitvoerder waaruit bleek dat in 2002 een ouderdomspensioen was opgebouwd van € 14.346,00 per jaar en een kapitaal van € 86.435,71. Alleen al om deze reden kon de consument er niet op vertrouwen dat het verevende pensioen voor zijn ex-partner slechts het tijdelijke ouderdomspensioen betrof.

2.10 Uit de namens de consument en zijn ex-partner op 12 maart 2007 aan de pensioenuitvoerder toegezonden stukken blijkt op welke wijze verevend moest worden op de pensioendatum. Tevens blijkt uit deze stukken dat door de consument en zijn ex-partner destijds bewust niet is gekozen voor conversie.

2.11 In de vanaf 2010 toegezonden UPO's is de consument steeds geattendeerd op de gevolgen van een scheiding voor het pensioen van de deelnemer, de verevening die op de pensioendatum zal plaatsvinden en de afspraken tussen ex-partners daarover.

3. De beoordeling

3.1 De commissie moet de vraag beantwoorden of de pensioenuitvoerder gebonden is aan de door hem in 2020 en 2021 verstrekte, naar later bleek, onjuiste pensioenoverzichten.

3.2 Uitganspunt bij deze beoordeling vormen onder meer het Pensioenreglement en de artikelen 48 lid 1 Pensioenwet (PW) en 3:35 Burgerlijk Wetboek (BW).

3.3 Uit de stukken, meer in het bijzonder het echtscheidingsconvenant en de mededeling scheiding in verband met pensioen, blijkt onmiskenbaar op welke wijze de consument en zijn ex-partner uitvoering willen geven aan het in het Pensioenreglement vastgelegde recht op verevening van het ouderdomspensioen. De berichtgeving die de pensioenuitvoerder heeft ontvangen namens de consument en zijn ex-partner daarover is door de pensioenuitvoerder bevestigd in zijn brief van 24 september 2007. De consument stelt dat deze brief hem destijds niet heeft bereikt. Volgens de pensioenuitvoerder valt deze omstandigheid binnen de risicosfeer van de consument, omdat de pensioenuitvoerder, zo stelt hij, voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de brief destijds aan het juiste adres is gezonden en de consument ook moet hebben bereikt. Niettemin kan de pensioenuitvoerder niet aantonen dàt de brief de consument daadwerkelijk heeft bereikt. Dit gegeven, zo oordeelt de commissie, behoort tot de risicosfeer van de pensioenuitvoerder (zie Geschillencommissie Kifid 2020-124).

3.4 Op grond van het namens de consument en zijn ex-partner aan de pensioenuitvoerder toegezonden, door hen ondertekende, echtscheidingsconvenant en de mededeling scheiding in verband met pensioen staat niet ter discussie op welke wijze de ex-partners de pensioenverevening willen laten plaatsvinden, te weten verevening van de ouderdomspensioenaanspraken die zijn opgebouwd gedurende de periode gelegen tussen 1 januari 1994 en de datum van inschrijving van de echtscheiding in de registers van de burgerlijke stand. Op grond hiervan kon en moest de consument ervan op de hoogte zijn dat een substantieel deel van zijn opgebouwde ouderdomspensioen per de pensioendatum aan zijn ex-partner zou moeten worden uitgekeerd. Het al of niet ontvangen zijn van de onder 2.3 genoemde bevestigingsbrief van de pensioenuitvoerder doet hieraan niet af.

3.5 Voor zover de consument betoogt dat hij door het niet ontvangen van de meergenoemde bevestigingsbrief niet uit dien hoofde op de hoogte kon zijn van de gevolgen van de verevening van het ouderdomspensioen, dan zou de consument dat ook nog moeten zijn op grond van het toepasselijke Pensioenreglement, waarin staat dat voor de gehele huwelijkse periode verevening moet worden toegepast op basis van 50%, tenzij verevening is uitgesloten. Dit is immers het uitgangspunt voor de pensioen-uitvoerder, behoudens een andersluidend bericht van de deelnemer en zijn of haar ex-partner. Met andere woorden: als niet zou mogen worden uitgegaan van de verdeling zoals bevestigd in de brief van de pensioenuitvoerder van 24 september 2007, dan geldt de verevening zoals opgenomen in het Pensioenreglement.

3.6 Los van het voorgaande heeft de consument, zoals de pensioenuitvoerder terecht stelt, jaarlijks overzichten ontvangen waarop de opgebouwde waardes vermeld waren. De consument wist althans behoorde te weten dat daarvan de helft bestemd was voor het pensioen van zijn ex-partner. Ook om deze reden kon en mocht hij er niet vanuit gaan dat dit uiteindelijk zou leiden tot een uitkering voor haar alleen op basis van het tijdelijk ouderdomspensioen. Dit maakt dat hij op zijn minst vragen had moeten stellen naar aanleiding van de pensioenoverzichten van 2020 en 2021.

3.7 Op grond van artikel 48 lid 1 PW rust op de pensioenuitvoerder de verplichting om de consument op een juiste wijze te informeren. De pensioenuitvoerder heeft in 2020 en 2021 niet de juiste bedragen gecommuniceerd. Op zichzelf is dit in strijd met de op de pensioenuitvoerder rustende zorgplicht. Onder omstandigheden kan de pensioen-uitvoerder gebonden zijn aan de onjuiste mededelingen die aan de consument zijn gedaan. Daartoe is vereist dat de consument er redelijkerwijs op mocht vertrouwen dat de betreffende mededelingen de werkelijke bedoeling van de pensioenuitvoerder weergaven. Op grond van het voorgaande concludeert de commissie dat dit in de onderhavige situatie niet het geval is en het beroep van de consument op gerechtvaardigd vertrouwen kan dan ook niet kan slagen. De consument wist althans behoorde te weten dat de in 2020 en 2021 gecommuniceerde bedragen niet correct waren.

3.8 Op grond van het voorgaande komt de commissie tot het oordeel dat de klacht van de consument ongegrond is en zijn vordering moet worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Artikel 48 lid 1 PW luidt:
"*De informatie die de pensioenuitvoerder verstrekt of beschikbaar stelt is correct, duidelijk en evenwichtig. De informatie wordt tijdig verstrekt of beschikbaar gesteld.*"

Artikel 3:35 BW luidt:
"*Tegen hem die eens anders verklaring of gedraging, overeenkomstig de zin die hij daaraan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijze mocht toekennen, heeft opgevat als een door die ander tot hem gerichte verklaring van een bepaalde strekking, kan geen beroep worden gedaan op het ontbreken van een met deze verklaring overeenstemmende wil.*"